C/2025/655

10.2.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 21. ledna 2025,

kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Estonska

(C/2025/655)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 121 této smlouvy,

s ohledem na nařízení (EU) 2024/1263, a zejména na článek 17 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

OBECNÁ VÝCHODISKA

(1) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost reformovaný rámec EU pro správu ekonomických záležitostí. Základními prvky reformovaného rámce EU pro správu ekonomických záležitostí jsou nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu ([1]) spolu s pozměněným nařízením (ES) č. 1467/97 o postupu při nadměrném schodku ([2]) a pozměněnou směrnicí Rady 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států ([3]). Tento rámec má za cíl podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Prosazuje také odpovědnost členských států, více se zaměřuje na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání pravidel.

(2) Ústředním bodem nového rámce správy ekonomických záležitostí jsou národní střednědobé fiskálně-strukturální plány, které členské státy předkládají Radě a Komisi. Tyto plány mají plnit dva cíle: i) zajistit, aby byl mimo jiné do konce období korekce veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí snížen pod referenční hodnotu 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto hodnotou setrval, a ii) zajistit realizaci reforem a investic, které reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řeší společné priority EU. Za tímto účelem má každý plán obsahovat střednědobý závazek týkající se dráhy čistých výdajů ([4]), jež účinně stanoví rozpočtové omezení po dobu trvání plánu, který se vztahuje na období čtyř nebo pětilet (v závislosti na řádné délce volebního období v členském státě). Kromě toho má plán vysvětlit, jakým způsobem členský stát zajistí realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi (včetně případných doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze), a jakým způsobem bude členský stát řešit společné priority Unie. Období fiskální korekce představuje období čtyř let, které může být prodlouženo až o tři roky, pokud se členský stát zaváže provést soubor relevantních reforem a investic, který splňuje kritéria stanovená v nařízení (EU) 2024/1263.

(3) Po předložení plánu Komise posoudí, zda plán splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Čisté výdaje ve smyslu článku 2 nařízení (EU) 2024/1263, tj. veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje, ii) diskreční opatření na straně příjmů, iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií, v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(4) Na doporučení Komise má Rada přijmout doporučení, kterým stanoví dráhu čistých výdajů dotčeného členského státu a v příslušném případě schválí soubor reformních a investičních závazků, které jsou podkladem pro prodloužení období fiskální korekce.

VÝCHODISKA TÝKAJÍCÍ SE NÁRODNÍHO STŘEDNĚDOBÉHO FISKÁLNĚ-STRUKTURÁLNÍHO PLÁNU ESTONSKA

(5) Dne 11. října 2024 předložilo Estonsko Radě a Komisi svůj národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Plán byl předložen po prodloužení lhůty stanovené v článku 36 nařízení (EU) 2024/1263, které bylo dohodnuto s Komisí s ohledem na důvody poskytnuté Estonskem.

Postup před předložením plánu

(6) Za účelem vytvoření rámce pro dialog vedoucí k předložení národních střednědobých fiskálně-strukturálních plánů zaslala Komise dne 21. června 2024 Estonsku podle článku 9 nařízení (EU) 2024/1263 referenční trajektorii ([5]). Dne 11. října 2024 Komise tuto referenční trajektorii zveřejnila ([6]). Referenční trajektorie je založena na posouzení rizik a zajišťuje, aby byl do konce období fiskální korekce za předpokladu, že nejsou po tomto období přijata žádná další rozpočtová opatření, veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo ve střednědobém horizontu zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí během období korekce snížen pod 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto referenční hodnotou setrval. Střednědobý horizont je definován jako období deseti let po skončení období korekce. V souladu s článkem 7 a 8 nařízení (EU) 2024/1263 je referenční trajektorie rovněž v souladu s ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu a ochranným opatřením pro odolnost schodku. Referenční trajektorie Estonska stanoví, že na základě předpokladů Komise, z nichž vycházejí předběžné pokyny předané v červnu 2024, a za předpokladu čtyřletého období korekce by čisté výdaje neměly růst více než o hodnoty uvedené v tabulce 1. To odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů během období korekce (2025–2028) o 3,1 %.

Tabulka 1: Referenční trajektorie, kterou Komise poskytla Estonsku dne 21. června 2024

	2025	2026	2027	2028	Průměr 2025–2028
Maximální růst čistých výdajů (roční, v %)	3,3	3,3	2,9	2,9	3,1

Zdroj: výpočty Komise.

(7) V souladu s článkem 12 nařízení (EU) 2024/1263 vedly Estonsko a Komise v září a říjnu 2024 technický dialog. Dialog se zaměřoval na dráhu čistých výdajů, kterou Estonsko plánuje (včetně dostupnosti fiskálního prostoru), a související předpoklady (zejména odlišný fiskální výchozí bod, projekce HDP a deflátor HDP), jakož i na plánované provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řešících společné priority Unie v oblasti spravedlivé ekologické a digitální transformace, sociální a hospodářské odolnosti, energetické bezpečnosti a budování obranných schopností.

(8) Plán předložený Estonskem neobsahuje informace o vedení konzultací s příslušnými vnitrostátními zúčastněnými stranami (včetně sociálních partnerů) před jeho předložením.

Další související procesy

(9) Dne 15. října 2024 předložilo Estonsko svůj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komise přijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dne 26. listopadu 2024 ([7]).

([5]) Předběžné pokyny předané členským státům a Hospodářskému a finančnímu výboru zahrnují trajektorie s prodloužením období korekce i bez něj (na čtyři roky a na sedm let). Zahrnují rovněž hlavní výchozí podmínky a základní předpoklady použité v rámci Komise pro střednědobé projekce veřejného dluhu. Referenční trajektorie byla vypočtena na základě metodiky popsané v *Monitoru udržitelnosti dluhu 2023* vypracovaném Komisí (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychází z prognózy Komise z jara 2024 a jejího střednědobého prodloužení do roku 2033, přičemž dlouhodobý růst HDP a náklady na stárnutí obyvatelstva jsou v souladu se *Zprávou o stárnutí obyvatelstva 2024* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en) vypracovanou společně Komisí a Radou.

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#estonia.

([7]) Stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Estonska, 26.11.2024, C(2024) 9052 final.

(10) Dne 21. října 2024 vydala Rada sérii doporučení pro Estonsko v rámci evropského semestru ([8]).

SHRNUTÍ PLÁNU A JEHO POSOUZENÍ KOMISÍ

(11) V souladu s článkem 16 nařízení (EU) 2024/1263 posoudila Komise plán takto:

Souvislosti: makroekonomická a fiskální situace a výhled

(12) Hospodářská činnost v Estonsku v roce 2023 poklesla o 3,0 %, což bylo zapříčiněno prudkým poklesem vývozu a snížením soukromé spotřeby. Podle prognózy Evropské komise z podzimu 2024 se očekává, že v roce 2024 ekonomika dále klesne o 1,0 % vzhledem ke klesající spotřebě a investicím a také slabému vývozu. V roce 2025 by se měl reálný HDP zvýšit o 1,1 %, protože zahraniční poptávka po estonském vývozu se pomalu zotavuje, ačkoli domácí poptávka by měla zůstat spíše slabá. V roce 2026 by měl reálný HDP vzrůst o 2,6 %, neboť se očekává oživení domácí poptávky, zejména soukromé spotřeby a investic. V horizontu prognózy (tj. v letech 2024–2026) se očekává postupné zvyšování růstu potenciálního HDP v Estonsku z 0,1 % v roce 2024 na 0,3 % v roce 2026, a to zejména díky zlepšení reálného HDP. Míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 6,4 % a na základě prognózy Komise dosáhne v roce 2024 hodnoty 7,5 %, v roce 2025 hodnoty 7,7 % a v roce 2026 hodnoty 7,2 %. Inflace (deflátor HDP) se podle prognózy sníží z 8,1 % v roce 2023 na 5,1 % v roce 2024, v roce 2025 zůstane na úrovni 4,0 % a v roce 2026 klesne na 3,3 %.

(13) 13. Pokud jde o fiskální vývoj, schodek veřejných financí Estonska v roce 2023 činil 2,8 % HDP. Prognóza Komise z podzimu 2024 očekává, že v roce 2024 dosáhne 3,0 % HDP, načež se stabilizuje na úrovni 3,0 % HDP v roce 2025 a za předpokladu nezměněné politiky na stejné úrovni i v roce 2026. Prognóza Komise z podzimu 2024 zahrnuje návrh rozpočtu Estonska na rok 2025, který vláda v září předložila vnitrostátnímu parlamentu. Veřejný dluh na konci roku 2023 představoval 20,2 % HDP. Na základě prognózy Komise z podzimu 2024 se předpokládá, že poměr dluhu k HDP se na konci roku 2024 zvýší na 23,2 % HDP. Na konci roku 2025 by měl stoupnout na 24,2 % HDP a na konci roku 2026 na 25,5 % HDP. Fiskální projekce Komise nezohledňují politické závazky ve střednědobých plánech jako takové, dokud nejsou podloženy důvěryhodně oznámenými a dostatečně specifikovanými konkrétními politickými opatřeními.

Dráha čistých výdajů a hlavní makroekonomické předpoklady v plánu

(14) Národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Estonska se vztahuje na období 2025–2028 a zahrnuje fiskální korekci na čtyři roky.

(15) Plán obsahuje veškeré informace požadované v článku 13 nařízení (EU) 2024/1263 s výjimkou informací o konzultaci s vnitrostátními zúčastněnými stranami před jeho předložením (jak stanoví čl. 13 písm. g) bod vi) nařízení (EU) 2024/1263).

(16) V plánu se Estonsko zavázalo k dráze čistých výdajů uvedené v tabulce 2, která odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů v období 2025–2028 ve výši 4,7 %. Průměrný růst čistých výdajů uvedený v plánu na období korekce (2025–2028) je vyšší než referenční trajektorie, kterou Komise předala dne 21. června 2024. Dráha růstu čistých výdajů využívá skutečnosti, že Estonsko má určitý prostor pro fiskální dekonsolidaci, což nebylo zohledněno v předběžných pokynech Komise předaných Estonsku 21. června 2024. Fiskální prostor vychází z nízké úrovně dluhu Estonska v kombinaci s očekávaným snížením primárního schodku při nezměněné politice. Zvyšuje maximální tempo růstu čistých výdajů, které by zajistilo, že veřejný dluh zůstane ve střednědobém horizontu na obezřetné úrovni a že schodek veřejných financí bude ve střednědobém horizontu udržován pod referenční hodnotou, jak je uvedeno v tabulce 3. Plán předpokládá, že růst potenciálního HDP se v roce 2025 zvýší na 1 % (z 0,7 % v roce 2024) a poté se v letech 2027 a 2028 sníží na 0,5 %. Dále se v plánu předpokládá, že tempo růstu deflátoru HDP se v roce 2025 zvýší na 4,0 % (z 3,7 % v roce 2024) a poté se postupně sníží na 2,8 % v roce 2028.

Tabulka 2: Dráha čistých výdajů a hlavní předpoklady v plánu Estonska

	2024	2025	2026	2027	2028	Průměr za dobu platnosti plánu 2025–2028
Růst čistých výdajů (roční, v %)	1,9	7,1	5,1	3,6	3,2	4,7

([8]) Doporučení Rady ze dne 21. října 2024 k hospodářské a rozpočtové politice, politice zaměstnanosti a strukturální politice Estonska.

	2024	2025	2026	2027	2028	Průměr za dobu platnosti plánu 2025–2028
Růst čistých výdajů (kumulativní, vůči zákl. roku 2023, v %)	1,9	9,2	14,8	18,9	22,6	není relevantní
Růst potenciálního HDP (v %)	0,7	1,0	0,9	0,5	0,5	0,7
Inflace (růst deflátoru HDP) (v %)	3,7	4,0	3,6	3,2	2,8	3,4

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Estonska a výpočty Komise

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na veřejný dluh

(17) Pokud se dráha čistých výdajů stanovená v plánu a výchozí předpoklady naplní, veřejný dluh by se podle plánu postupně zvýšil z 23,7 % v roce 2024 na 28,6 % HDP na konci období korekce (2028), jak je uvedeno v následující tabulce. Po úpravě se předpokládá, že ve střednědobém horizontu (tj. do roku 2038) bude míra zadlužení nadále růst podle plánu, i když pomaleji, a v roce 2038 dosáhne 32,6 %.

Tabulka 3: Vývoj veřejného dluhu a salda veřejných financí v plánu Estonska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Veřejný dluh (v % HDP)	20,0	23,7	25,2	26,4	27,6	28,6	32,6
Saldo veřejných financí (v % HDP)	- 2,4	- 2,7	- 3,0	- 2,7	- 2,3	- 2,1	- 1,5

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Estonska.

Podle plánu se tedy veřejný dluh ve střednědobém horizontu udrží výrazně pod referenční hodnotou 60 % HDP uvedenou ve Smlouvě. To se na základě předpokladů plánu jeví jako věrohodné, neboť podle všech deterministických zátěžových testů v rámci analýzy udržitelnosti dluhu provedené Komisí by dluh měl být do roku 2038 nižší než 60 % HDP. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s požadavky na dluh stanovenými v čl. 6 písm. a) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na saldo veřejných financí

(18) Na základě dráhy čistých výdajů a předpokladů uvedených v plánu by schodek veřejných financí dosáhl 3 % HDP v roce 2025 a poté by se postupně zlepšil na 2,1 % v roce 2028. Podle plánu tedy schodek veřejných financí na konci období korekce (2028) nepřekročí referenční hodnotu 3 % HDP. Kromě toho schodek veřejných financí nepřekročí 3 % HDP v průběhu deseti let po období korekce (tj. do roku 2038). Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na schodek stanovenými v čl. 6 písm. b) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Soulad plánu s ochranným opatřením pro odolnost schodku

(19) Jestliže se předpoklady a závazky plánu naplní, setrvá strukturální schodek po celé období korekce pod hodnotou 1,5 % HDP. Na základě politických závazků plánu a makroekonomických předpokladů bude proto i nadále

dodržována společná rezerva pro odolnost uvedená v čl. 8 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1263, a proto není nutné dodatečné zlepšení primárního strukturálního salda uvedené v čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Soulad plánu s ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu

(20) Veřejný dluh zůstane podle plánu po celé období korekce pod úrovní 60 % HDP. Ochranné opatření pro udržitelnost dluhu se tudíž nepoužije.

Makroekonomické předpoklady plánu

(21) Plán vychází ze souboru předpokladů, který se liší od předpokladů Komise, jež byly Estonsku předány dne 21. června. V plánu jsou zejména použity různé předpoklady pro výchozí fiskální pozici (včetně dluhu, růstu primárních výdajů a primárního strukturálního salda pro rok 2024), růst reálného HDP a růst deflátoru HDP. Tyto rozdíly v předpokladech je třeba pečlivě posoudit k zajištění toho, aby byly podloženy pádnými hospodářskými argumenty založenými na datech, zejména vzhledem k tomu, že průměrný růst čistých výdajů v plánu je vyšší než hodnota v referenční trajektorii.

Níže jsou uvedeny rozdíly v předpokladech s významným dopadem na průměrný růst čistých výdajů spolu s posouzením každého rozdílu samostatně.

— Plán předpokládá příznivější výchozí fiskální situaci, než jakou předpokládala Komise. Pro roky 2023 a 2024 plán zohledňuje aktualizované údaje o výsledných hodnotách a vnitrostátní prognózy dluhu, růstu primárních výdajů a primárního strukturálního salda. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise. Na základě údajů dostupných v době, kdy Komise plán posuzovala, považuje Komise výchozí bod za realistický, a to s ohledem na aktualizované výpočty primárního strukturálního salda a mezery výstupu. Tento předpoklad se proto jeví být řádně odůvodněný.

— Plán předpokládá jiný vývoj růstu reálného HDP, než jaký předpokládá Komise pro období 2021–2028. To přispívá k poněkud odlišné dráze průměrného růstu čistých výdajů během období korekce v plánu. Na základě novějších vnitrostátních prognóz se v porovnání s předpokladem Komise očekává v roce 2025 silnější růst, ale od roku 2026 slabší. Celkově zůstává růst HDP v průměru podobný předpokladu Komise, a proto se tento předpoklad v plánu považuje za řádně odůvodněný.

— Plán předpokládá, že růst deflátoru HDP bude v letech 2024 a 2025 v průměru o 0,8 procentního bodu vyšší než předpoklady Komise. To přispívá k tomu, že dráha průměrného růstu čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise. Vyšší růst deflátoru HDP vychází z novějších vnitrostátních prognóz a je v souladu s prognózou Komise z podzimu 2024. Tento předpoklad se proto jeví být řádně odůvodněný.

Celkově lze říci, že všechny rozdíly v předpokladech a po přičtení k fiskálnímu prostoru vedou k průměrnému růstu čistých výdajů v plánu, který je vyšší než referenční trajektorie. Komise zohlední výše uvedené posouzení předpokladů plánu v rámci budoucích posouzení dodržování dráhy čistých výdajů.

Fiskální strategie plánu

(22) Podle orientační fiskální strategie uvedené v plánu budou závazky týkající se čistých výdajů realizovány prostřednictvím omezování výdajů, jakož i diskrečního zvyšování příjmů. Mezi různá opatření na straně příjmů uvedená v plánu patří změny zákona o dani z příjmů a zvýšení sazeb spotřebních daní, zavedení daně z motorových vozidel a také zavedení bezpečnostního příplatku na stanovené období (který bude vybírán prostřednictvím zvýšení DPH od poloviny roku 2025 a prostřednictvím zvýšení zdanění všech příjmů fyzických osob a zisků právnických osob od roku 2026). Na straně výdajů má Estonsko v úmyslu provést revizi rozpočtu na období 2023–2027 s cílem zvýšit efektivitu využívání prostředků státního rozpočtu a poskytování příslušných služeb a činností při optimálních nákladech na základě cílů státu. Estonsko zároveň hodlá zvýšit výdaje na obranu a investice do obrany. Specifikace politických opatření, která mají být přijata, musí být potvrzena nebo upravena a vyčíslena v ročních rozpočtech. Provádění orientační fiskální strategie uvedené v plánu ohrožují rizika plynoucí z fiskální korekce, která se zčásti zakládá na diskrečním zvyšování příjmů. Vzhledem k předpokládanému pomalému oživení růstu hrozí, že výběr příjmů z daní bude nižší, než se předpokládá v plánu. Návrh rozpočtového plánu na rok 2025 rovněž upřesňuje politická opatření, jejichž prostřednictvím bude splněn závazek týkající se čistých výdajů na rok 2025.

Reformní a investiční záměry v plánu reagující na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zaměřené na společné priority Unie

(23) Plán popisuje politické záměry týkající se reforem a investic, jejichž cílem je reagovat na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi, a řešit společné priority EU. Plán zahrnuje jedenáct reforem a investic, z nichž šest je finančně podporováno z Nástroje pro oživení a odolnost a čtyři z fondů politiky soudržnosti.

(24) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je spravedlivá ekologická a digitální transformace, včetně klimatických cílů stanovených v nařízení (EU) 2021/1119, zahrnuje plán kromě provádění opatření v estonském plánu pro oživení a odolnost (dále jen „RRP“) několik reforem. Za prvé, plán zahrnuje reformu zaměřenou na 100 % elektřiny z obnovitelných zdrojů, která vyzývá k přechodu na spotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů do roku 2030. Za druhé, plán zahrnuje přijetí zákona o hospodářství odolném vůči změně klimatu. Zákon, který má být přijat, položí základy ekonomiky odolné vůči změně klimatu stanovením cílů v oblasti emisí skleníkových plynů, podporou zavádění čistých technologií a většího zhodnocování zdrojů. Cílem těchto dvou opatření je řešit doporučení pro danou zemi z roku 2024 (a předchozí doporučení z let 2023, 2022 a 2020), která Estonsko vyzývají, aby přijalo opatření ke snížení podílu roponosné břidlice v energetickém mixu a zvýšilo produktivitu zdrojů prostřednictvím inovací založených na biotechnologiích.

(25) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je sociální a hospodářská odolnost, včetně evropského pilíře sociálních práv, zahrnuje plán kromě provádění opatření estonského RRP také několik reforem. Za prvé, plán zahrnuje opatření, která zlepšují kvalitu a dostupnost speciální péče reorganizací agentur a míst poskytování služeb, aby byly zajištěny moderní životní podmínky pro osoby s duševní poruchou. Za druhé, systém rehabilitace bude reorganizován tak, aby se zajistilo, že lidé, kteří potřebují rehabilitaci, získají služby podle svých potřeb, že služby budou snadno dostupné a podporované a že služby budou poskytovány integrovaným způsobem prostřednictvím multidisciplinární spolupráce. Za třetí, budou vypracována a zavedena různá zlepšení v systému zdravotní péče. Za čtvrté, plán zahrnuje další reformu dlouhodobé péče. Organizace a financování nepřetržité ošetřovatelské služby budou od roku 2025 převedeny na fond zdravotního pojištění. Za páté, plán zahrnuje reformu dávek v nezaměstnanosti a pojištění v nezaměstnanosti a uvažuje se o rozšíření pojištění v nezaměstnanosti na nové formy práce. Cílem těchto pěti opatření je zabývat se doporučením pro danou zemi z roku 2024 (a implicitně doporučeními z let 2023, 2022 a 2020), které Estonsko vyzývá k přijetí opatření za účelem posílení sociální ochrany, mimo jiné k řešení chudoby ve stáří a rozšířením pokrytí dávek v nezaměstnanosti, zejména na osoby s krátkými pracovními obdobími a s nestandardními formami práce. Jejich cílem je také zabývat se doporučením pro danou zemi z roku 2024 (a implicitně i doporučeními z předchozích let 2023, 2022 a 2020), které Estonsko vyzývá ke zlepšení přístupu ke zdravotní péči a dlouhodobé péči a jejich financování. Plán zahrnuje také reformu odborného vzdělávání. Toto opatření se týká doporučení pro danou zemi z roku 2024 (a implicitně dílčí části doporučení z roku 2019), které Estonsko vyzývá, aby zlepšilo nabídku dovedností prostřednictvím změny kvalifikace a prohlubováním dovedností a účinnějším přilákáním a udržením talentů.

(26) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je energetická bezpečnost, plán kromě provádění opatření v estonském RRP zahrnuje reformu zaměřenou na 100 % elektřiny z obnovitelných zdrojů, která vyzývá k přechodu na spotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů do roku 2030. Cílem tohoto opatření je řešit doporučení pro danou zemi z roku 2024 (a předchozí doporučení z let 2023, 2022 a 2020), která Estonsko vyzývají, aby přijalo opatření ke snížení podílu roponosné břidlice v energetickém mixu a zvýšilo produktivitu zdrojů prostřednictvím inovací založených na biotechnologiích.

(27) Pokud jde o společnou prioritu, jíž jsou obranné schopnosti, obsahuje plán seznam daňových reforem pod souhrnným názvem „bezpečnostní příplatek“. Příjmy získané z nových nebo upravených daní jsou sice zaměnitelné, ale z odůvodnění vlády vyplývá, že se jedná o opatření ke zvýšení obranných schopností. Kromě výše zmíněného „bezpečnostního příplatku“ však plán neobsahuje výslovné úvahy o reformách a investicích v oblasti obrany.

(28) Plán obsahuje informace o soudržnosti a v příslušných případech též komplementaritě s fondy politiky soudržnosti a s plánem pro oživení a odolnost Estonska. Plán uvádí, že zlepšení kvality a dostupnosti speciální péče, reorganizace systému rehabilitace a reforma dlouhodobé péče přispívají k cíli P04 (sociální Estonsko) dohody o partnerství v rámci politiky soudržnosti a ke složce 6 (zdravotní péče a sociální ochrana) Nástroje pro oživení a odolnost. Reforma podpory v nezaměstnanosti a pojištění v nezaměstnanosti a rozšíření pojištění v nezaměstnanosti na nové formy práce také přispívají ke složce 6 (zdravotní péče a sociální ochrana) Nástroje pro oživení a odolnost. Reforma zaměřená na 100 % elektřiny z obnovitelných zdrojů přispívá ke složkám 4 (energie a energetická účinnost) a 8 (REPowerEU) Nástroje pro oživení a odolnost.

(29) Plán podává přehled potřeb Estonska v oblasti veřejných investic souvisejících se společnými prioritami EU. Pokud jde o společnou prioritu, jíž je spravedlivá ekologická a digitální transformace, plán určuje potřebu dalších investic souvisejících s prováděním zákona o hospodářství odolném vůči změně klimatu. Pokud jde o společnou prioritu, kterou je sociální a ekonomická odolnost, plán určuje potřebu dalších investic souvisejících s integrací sociálního a zdravotního sektoru. Pokud jde o společnou prioritu energetické bezpečnosti, plán určuje potřebu dalších investic nutných pro synchronizaci s evropskou elektrizační soustavou a pro zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů. Pokud jde o společnou prioritu obranných schopností, plán určuje potřebu dalších investic souvisejících s posílením obranných schopností.

Závěr posouzení Komise

(30) Celkově Komise zastává názor, že plán Estonska splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVĚR RADY

(31) Rada vítá střednědobý fiskálně-strukturální plán Estonska a má za to, že jeho plné provedení by přispělo k zajištění zdravých veřejných financí a k podpoře udržitelnosti veřejného dluhu, jakož i udržitelného a inkluzivního růstu.

(32) Rada bere na vědomí posouzení plánu ze strany Komise. Vyzývá ji však, aby posouzení budoucích plánů předložila v samostatném dokumentu, mimo doporučení Komise pro doporučení Rady.

(33) Rada bere na vědomí posouzení Komise týkající se dráhy čistých výdajů a hlavních makroekonomických předpokladů v plánu, a to i ve vztahu k předběžným pokynům Komise, jakož i dopadů dráhy čistých výdajů plánu na schodek veřejných financí a veřejný dluh. Bere na vědomí posouzení Komise, že makroekonomické a fiskální předpoklady, ačkoli se v některých případech liší od jejích předpokladů, a to i pokud jde o zohlednění aktualizovaných makroekonomických a fiskálních dat, jsou celkově řádně odůvodněny a podloženy řádnými ekonomickými argumenty. Rada bere na vědomí obecnou fiskální strategii plánu a rizika spojená s výhledem, která by mohla ovlivnit naplnění makroekonomického scénáře a výchozích předpokladů a realizaci dráhy čistých výdajů plánu. Rada zejména vítá, že před předložením plánu byly konzultovány příslušné zainteresované strany, ačkoli to v plánu nebylo uvedeno. Rada rovněž konstatuje, že geopolitická rizika mohou vyvíjet tlak na výdaje na obranu.

(34) Rada očekává, že bude Estonsko připraveno svou fiskální strategii podle potřeby upravit, aby byla zajištěna realizace dráhy čistých výdajů. Je odhodlána pozorně sledovat hospodářský a fiskální vývoj, včetně vývoje, z něhož scénář plánu vychází.

(35) Rada má za to, že před příštím kolem fiskálního dohledu jsou zapotřebí další jednání s cílem dospět ke společnému porozumění, pokud jde o důsledky kumulativního tempa růstu čistých výdajů pro roční dohled.

(36) Rada bere na vědomí popis Komise týkající se reforem a investičních potřeb a záměrů reagujících na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zdůrazňuje, že je důležité zajistit realizaci těchto reforem a investic. Na základě zpráv předložených Komisí Rada tyto reformy a investice posoudí a v rámci evropského semestru bude sledovat jejich provádění.

(37) Rada se zájmem očekává roční zprávy Estonska o pokroku, které budou obsahovat zejména informace o pokroku při plnění dráhy čistých výdajů stanovené Radou a provádění širších reforem a investic v rámci evropského semestru.

(38) Rada by souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2024/1263 měla doporučit Estonsku dráhu čistých výdajů stanovenou v plánu,

DOPORUČUJE Estonsku:

1. Zajistit, aby růst čistých výdajů nepřekročil maximální hodnoty stanovené v příloze I tohoto doporučení.

V Bruselu dne 21. ledna 2025.

Za Radu

předseda

A. DOMAŃSKI

PŘÍLOHA I

Maximální tempo růstu čistých výdajů
(roční a kumulativní tempo růstu v nominálním vyjádření)

Estonsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Tempo růstu (%)	roční	7,1	5,1	3,6	3,2
	kumulativní (*)	9,2	14,8	18,9	22,6

(*) Kumulativní tempo růstu je vypočteno vůči základnímu roku 2023. Používá se při ročním monitorování souladu *ex-post*na kontrolním účtu.